

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2004

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Α' ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

38. «Καί μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ γνώμῃ ἐπορισάμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις διητησίῳ νομίζοντες, ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσιν, ὧν καθ' ἡμέραν ἡ τέρψις τό λυπηρόν ἐκπλήσσει, ἐπεσέρχεται δὲ διὰ τό μέγεθος τῆς πόλεως ἐκ πάσης γῆς τά πάντα, καὶ ξυμβαίνει ἡμῖν μηδέν οἰκειότερα τῇ ἀπολαύσει τά αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦσθαι ἢ καὶ τά τῶν ἄλλων ἀνθρώπων».

39.« Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε. τήν τε γάρ πόλιν κοινήν παρέχομεν καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε ξηνηλασίαις ἀπειργομέντινα ἢ μαθήματος ἢ θεάματος, ὃ μὴ κρυφθέν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελῆθῃ, πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τό πλέον καὶ ἀπάταις ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τά ἔργα εὐψύχῳ· καί ἐν ταῖς παιδείαις οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθύς νέοι ὄντες τό ἀνδρεῖον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνειμένῳς δαιτώμενοι οὐδέν ἦσσαν ἐπὶ τοῖς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. τεκμήριον δέ· οὔτε γάρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτοῖς, μεθ' ἀπάντων δὲ ἐς τήν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τήν τε τῶν πέλας αὐτοῖ ἐπελθόντες οὐ χαλεπῳς ἐν τῇ ἄλλοτρία τοῖς περὶ τῶν οἰκειῳν ἀμυνομένους μαχόμενοι τά πλείῳ κρατοῦμεν. ἀθρόα τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδεῖς πῳ πολέμιος ἐνέτυχε διὰ τήν τοῦ ναυτικοῦ τε ἅμα ἐπιμέλειαν καὶ τήν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πολλά ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεμψιν· ἦν δὲ που μορίῳ τινὶ προσμείξῳσι, κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας αὐχοῦσιν ἀπεῳσθαι καὶ νικηθέντες ὑφ' ἀπάντων ἡσσησαί· καίτοι εἰ ῥαθυμία μᾶλλον ἢ πόνων μελέτη καὶ μὴ μετὰ νόμων τό πλέον ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέλομεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν, καὶ ἐς αὐτά ἐλθοῦσι μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούτων φαίνεσθαι, καὶ ἐν τε τούτοις τήν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἐπὶ ἐν ἄλλοις».

Θουκυδ. Β' 38-39

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: “ **καί μή** .....39.....
.....**εὐψύχῳ.**”

Μονάδες 10

2. Να περιγράψετε την ευχάριστη πλευρά της ζωής του Αθηναίου πολίτη, όπως προκύπτει από την παράγραφο 38.

Μονάδες 10

3. “**καὶ οὐκ ἔστιν ὄτε ξηνηλασίαις ἀπειργομέν τινά ἢ μαθήματος ἢ θεάματος**”

Να σχολιάσετε τη στάση των Αθηναίων πολιτών απέναντι στους ξένους επισκέπτες της πόλεώς τους.

Μονάδες 20

4. Στην εισαγωγή στο Θουκυδίδη, στο σχολικό βιβλίο, αναφέρεται ότι ο ‘Επιτάφιος’ είναι μια από τις 40 δημηγορίες του Θουκυδίδη. Όμως, μεταξύ του ‘Επιταφίου’ και των άλλων δημηγοριών, υπάρχουν κάποιες διαφορές. Ποιες είναι αυτές;

Μονάδες 10

5. Να γράψετε 2 ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της Αρχαίας ή της Νέας Ελληνικής, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις από το κείμενο:
πόνων, θυσίας, νομίζοντες, ξυμβαίνει, κρυφθέν.

Μονάδες 10

Β' ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.

Λυσίου, Κατ' Αλκιβιάδου Α' 12.

“ Καί μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἔνεκα, ἀλλ' ἵνα καί τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιήτε. Ἐάν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γάρ εἴσεται τὸν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἔάν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρτανόντων τιμωρήσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. Ἐάν τοίνυν τούτου καταψηφίσθητε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἔαν ὀρώσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας.

ἀγνώτας = ἀσήμαντους

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τὸ παραπάνω κείμενο:
Μονάδες 20
2. Να γράψετε τὶς παρακάτω λέξεις στὴ δοτικὴ τοῦ ἐνικοῦ καὶ στὸ ἴδιο γένος: **ἀγνώτας, βελτίων, πάντες, μηδεμιᾶς, τοῖς τοιούτοις.**
Μονάδες 5
3. Να γράψετε τὸ ζητούμενο γιὰ καθεμιᾶ ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις:
  - **ποιήτε**: τὸ ἴδιο πρόσωπο στὴν προστακτικὴ Ἐνεστώτα καὶ στὴν ἴδια φωνή.
  - **εἴσεται**: τὸ β' πληθ. προστακτικῆς Ἐνεστώτα.
  - **ὀργιζομένους**: τὸ γ' πληθ. ευκτικής ἰδίου χρόνου καὶ φωνῆς.
  - **χρώμενοι**: τὸ β' ἐνικό οριστικῆς τοῦ Παρατατικού.
  - **καταψηφίσθητε**: τὸ β' ἐνικό προστακτικῆς στὸν ἴδιο χρόνο καὶ φωνή.Μονάδες 5
4. Να χαρακτηρίσετε τὶς παρακάτω λέξεις συντακτικά: **τῶν ἀκοσμοῦντων, σωφρονεστέρους, τούτῳ, παραδείγματι, πλείονος.**
Μονάδες 5
5. Ἐάν μὲν ... βελτίων. Να ἀναγνωρίσετε τὸν υποθετικὸ λόγο καὶ νὰ τὸν μεταφέρετε στὸν πλάγιό λόγο, ἐξαρτημένο ἀπὸ τὴ φράση «Λυσίας ἔφη».
Μονάδες 5